

Burmistrz
Karolina Piórkowska

Druk w 577/23

RADCA PRAWNY
Michał Piórkowski

Projekt

z dnia 30 listopada 2023 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DREZDENKU**

z dnia 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy
Domowej na lata 2024-2028**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U z 2023r. poz. 40 z późn.zm.) w związku z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U z 2021r, poz. 1249 z późn. zm.) Rada Miejska w Drezdenku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drezdenka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Drezdenku

Mariusz Suchecki

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Drezdenku
z dnia.....2023 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024 – 2028**

Drezdenko 2023

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Uwarunkowania prawne Programu	5
III. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	5
1. Pojęcie przemocy domowej	5
2. Rodzaje i formy przemocy domowej	7
3. Fazy cyklu przemocy domowej.....	8
4. Skutki przemocy domowej	9
IV. Skala problemu przemocy domowej na terenie Gminy Drezdenko.....	10
V. Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko	14
VI. Założenia Programu	20
VII. Cele programu	21
VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu	27
IX. Zasady finansowania Programu	27

I. Wprowadzenie

Przemoc we współczesnym świecie staje się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, a jej zasięg, różnorodność form i konsekwencje natury wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej, i ekonomicznej powodują, iż należy traktować ją jako zjawisko istotnej rangi. Próba rozwiązania tego problemu wymaga rzeczywistej współpracy przedstawicieli wielu obszarów życia społecznego. Rozwojowi przemocy domowej sprzyjają niewątpliwie następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe,
- alkohol i narkotyki,
- dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia,

System przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U z 2021 r., poz.1249 ze zm.), która wskazuje, iż zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Ustawa określa również sposób postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz z jej sprawcą.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Art. 9a ustawy stanowi, iż gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, który realizuje działania określone w Programie.

Dokument zawiera podstawowe definicje związane z tematyką przemocy domowej. Przedstawia również charakterystykę i analizę zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko przygotowaną na podstawie danych zgromadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Drezdenku na przestrzeni lat 2019-2022.

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Drezdenko w tym:

- osób zagrożonych przemocą domową,
- osób doświadczających przemocy domowej,
- świadków przemocy domowej,
- podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej,
- społeczności lokalnej.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej. Ze względu na swoją złożoność zjawisko przemocy domowej zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego. Program jest realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drezdenku,
- Komisariat Policji w Drezdenku,
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkole, żłobek),
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drezdenku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Strzelcach Krajeńskich,
- Oddział Żandarmerii Wojskowej (w zależności od zaistniałej potrzeby)
- Prokuratura (w zależności od zaistniałej potrzeby),
- Służba zdrowia

Założeniem niniejszego programu jest rozwijanie systemu współpracy wszystkich instytucji, służb i organizacji funkcjonujących na terenie gminy Drezdenko w obszarze przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez

wdrożenie działań z zakresu ochrony i pomocy osobom doznającym przemocy domowej, edukacji społecznej, zwiększenia dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej, zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, podnoszenia kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, a także działania profilaktyczne, które zaszczerpione odpowiednio wcześniej dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu i pojawienia się zachowań przemocowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej przygotowano na lata 2024-2028.

Zakreślone w nim cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacji, dzięki czemu Program będzie odpowiadał na bieżące potrzeby mieszkańców gminy Drezdenko w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

II. Uwarunkowania prawne programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2028 został opracowany i będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964r.- kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r- kodeks karny i kodeks postępowania karnego
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Drezdenko na lata 2022-2032
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024

III. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

1. Pojęcie przemocy domowej.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy domowej konieczne jest jej zdefiniowanie. Przemoc domowa zgodnie z treścią art.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.o przeciwdziałaniu przemocy domowej(tj. Dz.U z 2021 r., poz.1249 ze zm.) to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na utratę życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W powyższej ustawie zawarto również definicję sprawcy oraz osoby doznającej przemocy domowej a także świadka przemocy domowej.

Zgodnie z art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego doświadczającego przemocy domowej lub będącego świadkiem przemocy domowej wobec powyżej wymienionych osób.

Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec wymienionych powyżej osób, za świadka przemocy domowej uznaje się osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przemoc domową charakteryzuje:

- **Intencjonalność**-działania osoby stosującej przemoc domową są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka,
- **Dysproporcja sił**- w relacji przemocowej jedna ze stron ma przewagę nad drugą .Osoba doświadczająca przemocy domowej jest słabsza, a osoba stosująca przemoc domową jest silniejsza.
- **Naruszenie praw i dóbr osobistych** -osoba stosująca przemoc domową wykorzystuje swoją przewagę naruszając tym samym godność i prawa drugiego człowieka.
- **Cierpienia i szkody** -osoby dotknięte przemocą domową doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

2. Rodzaje i formy przemocy domowej:

Wyróżnia się następujące formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczną – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni, obezwładnianie.

Przemoc psychiczną – przemoc psychiczna oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów religijnych, pochodzenia, narzucanie własnych przekonań, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stałą krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolację społeczną, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradację werbalną (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie). **Przemoc seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.

Przemoc ekonomiczną – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy. Pieniądze, czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

Zaniedbanie – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach zjawisko porzucenia dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej (cyberprzemoc)- rozumiana jako wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w internecie lub przy użyciu telefonu, robienie zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż formy przemocy: fizyczna, psychiczna ekonomiczna, seksualna, zaniedbanie, cyberprzemoc mogą się przenikać wzajemnie, ale każda może też występować oddzielnie.

3. Fazy cyklu przemocy domowej

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Zdecydowana większość osób, które doświadczają przemocy domowej nie doświadczą jej w sposób ciągły, gdyż przemoc ma tendencję do powtarzania się według określonej, zauważalnej prawidłowości. Istnienie tych cykli pozwala lepiej wyjaśnić proces wiktylizacji (stawania się ofiarą lub traktowania siebie jako ofiary przemocy domowej), a także pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczony bezradności. W cyklu przemocy występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania.

Faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego narastania napięcia, oraz natężenia sytuacji konfliktowych. Podczas tej fazy osoba stosująca przemoc domową jest stale napięta i poirytowana, a osoba doznająca przemocy domowej obarcza siebie winą za zaistniałą sytuację i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.

Faza ostrej, gwałtownej przemocy - w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc domową staje się w tej fazie gwałtowna, wpada w szał, agresja może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary. Moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary (sygnały jej bólu i cierpienia nie wyciszają agresji.). Najczęściej w tej fazie, osoby doznające przemocy domowej wzywają policję i szukają pomocy.

Faza miodowego miesiąca - jest to faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę.

Przeprosinom często towarzyszą lzy i prezenty. Czasami sprawca przemocy domowej po prostu zachowuje się tak, jak gdyby przemoc domowa nie miała miejsca. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy domowej często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy drugą szansę. Faza miodowego miesiąca nie trwa długo i bez specjalistycznej pomocy kończy się nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy przemocy.

Niebezpieczne jest to, iż ta faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, ponieważ pod jej wpływem łatwo jest zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Po jakimś czasie faza narastającego napięcia powraca znowu i cały cykl przemocy powtarza się. Z czasem przemoc staje się jednak coraz dotkliwsza i gwałtowniejsza. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie się ona powtarzać dopóki nie zostanie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz.

Cykliczność przemocy sprawia, że osobom jej doświadczającym trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jest świadomość, że:

- najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
- zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

4. Skutki przemocy domowej

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Z powodu przemocy cierpią nie tylko jej ofiary, ale również bezsilni świadkowie a w szczególności dzieci. Możemy wyróżnić charakterystyczne konsekwencje doświadczania przemocy zarówno wobec osób dorosłych jak i dzieci. Należą do nich:

Osoby dorosłe:

- poważne obrażenia ciała,

- niska samoocena,
- wysoka zależność od partnerów,
- lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia,
- niepokój i depresja,
- przygnębienie, smutek,
- izolacja społeczna,
- poczucie winy,
- podporządkowanie się,
- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją,
- ambivalentne poczucie lojalności- ofiara często chce zatrzymać przemoc ale jednocześnie chce utrzymać relacje ze sprawcą,
- zniekształcone atrybucje- irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań sprawcy,
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja przemocy,
- nadużywanie alkoholu i narkotyków,
- choroby związane ze stresem,

Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci:

- obrażenia cielesne,
- życie w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia,
- brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności środowiska wychowawczego,
- liczne schorzenia psychosomatyczne,
- niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami.

Należy pamiętać także, iż konsekwencje stosowania przemocy mogą ujawnić się często również po dłuższym czasie. Odroczone skutki przemocy mogą objawiać się w postaci różnych form niedostosowania społecznego (trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, przestępczość, nadużywanie alkoholu lub innych używek, zachowania agresywne).

Długotrwałe bycie ofiarą przemocy domowej niesie za sobą również ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu.

IV. Skala problemu przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko

Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do badania, ze względu na fakt, że dotyka najbardziej intymnej sfery życia człowieka. Ogólne szacowanie skali przemocy domowej obarczone jest dużym błędem ze względu na społeczne ograniczenia w ujawnianiu tego rodzaju problemów. Ofiary przemocy nie zawsze chcą zdradzać sprawy, które uznają za wstydlive. W konsekwencji większość przypadków przemocy nadal nie jest ujawniona. Zjawisko to przez wiele lat było marginalizowane. Istnieje zatem potrzeba podejmowania kompleksowych działań skierowanych do ogółu społeczeństwa mających na celu zachęcanie do reagowania na podejrzenie przemocy, w szczególności wobec dzieci. Odpowiedzią na te potrzeby jest nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 09 marca 2023r., której celem jest dostosowanie przepisów do obecnych wyzwań. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec osób dotkniętych przemocą domową odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej. Szczegółowe

zasady postępowania w ramach procedury „Niebieskie Karty” określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz.U. z 2023r. poz.1870).

Problem przemocy domowej widoczny jest także wśród mieszkańców gminy Drezdenko. Dotyczy osób o różnym statusie społecznym. Diagnoza zjawiska przemocy domowej została przeprowadzona w oparciu o posiadane statystyki i dane będące w posiadaniu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tabela 1.

Liczba sporządzonych i zakończonych „Niebieskich Kart,, na przełomie czterech lat.

Lata	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska karta „A	Liczba zakończonych procedur NK	Zakończenie procedury z powodu ustania przemocy w rodzinie	Zakończenie procedury z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.
2019r.	18	13	5	8
2020r.	19	13	2	11
2021r.	26	19	7	12
2022r.	16	7	2	5

Źródło: opracowanie własne GZI

Analizując tabelę dotyczącą sporządzonych formularzy „Niebieska Karta A” na przełomie czterech lat można zauważyć, iż w latach 2019, 2020, 2022 liczba „Niebieskich Kart A” utrzymywała się na podobnym poziomie. W 2021r. możemy zaobserwować znaczny wzrost liczby sporządzonych formularzy „Niebieska Karta A”, co spowodowane było epidemią COVID-19, która niezwykle silnie wpłynęła na skalę zjawiska przemocy domowej. W jej wyniku zmieniła się drastycznie sytuacja osób doświadczających przemocy. Dotychczas miały one możliwość choćby chwilowej ucieczki z domu dzielonego ze sprawcą przemocy, wyjścia do pracy, szkoły, odwiedzenia bliskich. Wraz z nastaniem epidemii nagle utraciły tę sposobność. Sprowadzony do minimum kontakt z osobami trzecimi, dodatkowo osłabił mechanizmy pewnego rodzaju „nieformalnej kontroli” – do tej pory bowiem to właśnie te osoby miały największą szansę na zauważenie niepokojących sygnałów, czy objawów świadczących o stosowanej przemocy, a co za tym idzie na zaoferowanie niezbędnej pomocy.

Tabela.2

Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – A” przez poszczególne podmioty:

Lata	Policja	Ośrodek Pomocy Społecznej	Oświata	Służba zdrowia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2019r.	14	4	0	0	0
2020r.	17	1	1	0	0
2021r.	15	10	1	0	0
2022r.	12	4	0	0	0

Źródło: opracowanie własne GZI.

Powyższa tabela przedstawia dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Drezdenku dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” z podziałem na poszczególne podmioty. Dokonując analizy tych danych możemy zauważyć, iż zdecydowaną większość niebieskich kart sporządzają policjanci, a następnie pracownicy socjalni. W latach 2019-2022 sporządzono jedną Niebieską Kartę przez przedstawiciela oświaty. Na przestrzeni kilku lat nie odnotowano Niebieskiej Karty sporządzonej przez przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i przedstawiciela służby zdrowia.

Zespół Interdyscyplinarny w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” powołuje grupy robocze (w czerwcu 2023 r. po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej otrzymały one nazwę grup diagnostyczno-pomocowych) do bezpośredniej pracy z rodzinami i osobami doświadczającymi przemocy domowej. Grupa robocza dokonuje diagnozy problemu, opracowuje indywidualny plan pomocy dla osoby dotkniętej przemocą domową.

W skład grupy wchodzi przedstawiciele instytucji i służb posiadających kompetencje do pracy przy rozwiązywaniu specyficznych problemów związanych z konkretnym przypadkiem przemocy.

Tabela.3

Liczba utworzonych grup roboczych i liczba posiedzeń.

Lata	Liczba utworzonych grup roboczych	Liczba posiedzeń grup roboczych
2019	19	52
2020	26	60
2021	29	88
2022	21	63

Źródło opracowanie własne GZI

Dokonując analizy powyższej tabeli, wynika, że liczba posiedzeń grup roboczych zależy jest od realizacji strategii postępowania dla konkretnego przypadku przemocy, a nie od liczby utworzonych grup roboczych.

Tabela.4

Osoby wskazane w procedurze „Niebieskie Karty” jako doznające przemocy

Lata	Kobiety	mężczyźni	dzieci
2019	17	0	0
2020	17	1	1
2021	24	1	1
2022	14	2	0

Źródło opracowanie własne GZI

Z posiadanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny danych wynika, iż wśród ofiar przemocy domowej na przestrzeni lat zdecydowaną większość stanowiły kobiety i osoby małoletnie, a wśród sprawców przemocy domowej zdecydowanie dominują mężczyźni.

Tabela.5

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C i D

Lata	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart-C (z osobą dotkniętą przemocą)	Liczba Niebieskich Kart -D (z osobą stosującą przemoc)
2019	8	5
2020	9	5
2021	16	10
2022	7	4

Źródło: opracowanie własne GZI.

Analizując przedstawioną tabelę wynika, że w spotkaniach grup roboczych częściej uczestniczą osoby dotknięte przemocą domową, z którymi sporządzane są formularze Niebieskie Karty-C oraz opracowywany jest indywidualny plan pomocy. Osoby stosujące przemoc domową pomimo pisemnych wezwań rzadziej uczestniczą w spotkaniach. W związku z powyższym trudniej jest podejmować wobec tych osób działania terapeutyczne.

V. Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko.

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Drezdenko zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny, który tworzy Burmistrz Gminy Drezdenko powołując do niego przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej tj. pracownik socjalny, asystent rodziny, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, żandarmerii, prokuratury, oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowych, sądownictwa- kuratorzy sądowi.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z art.9b ust 2. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005r. należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów wchodzących w skład Zespołu w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,

- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
- inicjowanie działań do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Mocne strony gminy Drezdenko w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- dobrze przygotowana kadra instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- duża znajomość problemu przemocy domowej
- współpraca z samorządem gminnym na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zagrożenia:

- słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- uzależnienia (alkoholizm, narkomania, gry komputerowe, inne używki).

Do podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko należą:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego.

Nadrzędnym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom, rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Niewątpliwie każda z sytuacji trudnych może sprzyjać występowaniu przemocy domowej. Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków służbowych w uzasadnionych przypadkach wszczyna i realizuje procedurę „Niebieskie Karty”, przeprowadza wywiad mający na celu dokładne zdiagnozowanie sytuacji oraz potrzeb osób dotkniętych przemocą domową, w przypadku stwierdzenia przemocy domowej kieruje do odpowiednich instytucji pomocowych, udziela kompleksowych informacji osobom doznającym przemocy domowej, zapewnia całodobowe schronienie, jeśli zaistnieje taka potrzeba, umożliwia dostęp do pomocy medycznej, przygotowuje w ramach spotkań grup diagnostyczno- pomocowych plan pomocy, kieruje do poradnictwa prawnego, psychologicznego.

2. Policja

Do podstawowych zadań policji należy m.in.: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminalnym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi, wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Działania chroniące ofiary przemocy podejmowane są przez policję zgodnie z obowiązującym prawem i należą do nich:

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy domowej, w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa – wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa związanego ze stosowaniem przemocy domowej,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy domowej,
- udzielanie informacji ofiarom przemocy domowej o możliwości uzyskania pomocy.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, a podejmowane interwencje mają kluczowe znaczenie w ujawnianiu przemocy domowej. Ogromną rolę w walce z przemocą domową odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze prawach, odizolowują sprawcę przemocy domowej od ofiary, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym tj. schroniskach, placówkach psychologiczno- pedagogicznych. Uczestniczą w pracach grup diagnostyczno-pomocowych.

3. Prokuratura Rejonowa

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo,

- wyjaśnienia okoliczności czynu,
- zebrania i zabezpieczenia dowodów,
- ujęcia sprawy,

- w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy domowej w postaci dozoru policyjnego, tymczasowego aresztowania, zakazu zbliżania lub nakazu opuszczenia zajmowanego lokalu mieszkalnego.

4. Sąd Rejonowy

Zadaniem Sądu Rejonowego – III Wydział Rodzinny i Nieletnich jest prowadzenie spraw rodzinnych i opiekuńczych mających na celu ochronę dzieci oraz prowadzenie nadzorów kuratorskich rodzinnych. Do tego wydziału można składać następujące wnioski oraz pozwы :

- wniosek o ograniczenie władzy rodzicielskiej,
- wniosek o zawieszenie władzy rodzicielskiej,
- wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- pozew o zasądzenie alimentów na dziecko,
- wniosek o uregulowanie sposobu kontaktowania się z dziećmi,
- sprawy przeciwko nieletniemu zdemoralizowanemu albo takiemu który popełnił czy karny,
- wniosek o wgląd w sytuację dziecka,
- wniosek o zakaz osobistej styczności z dziećmi,
- wniosek o przysposobienie,
- wniosek o wydanie dziecka,
- wniosek o rozstrzygnięcie istotnych spraw dotyczących dziecka

Sąd Rejonowy orzeka także w sprawach karnych wobec sprawców przemocy domowej, ma wpływ na ich udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej lub programie terapeutyczno-psychologicznym. Prowadzi nadzory kuratorskie dla osób dorosłych. Kuratorzy sądowi uczestniczą w pracach grup diagnostyczno-pomocowych.

5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dreżdenku

Udziela konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, tworzy i realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej mający na celu psychoedukację osób stosujących przemoc domową, redukcję zachowań przemocowych, zwiększenie kontroli nad zachowaniami przemocowymi, kształtowanie odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe, naukę nowych sposobów rozwiązywania problemów, naukę prawidłowej komunikacji partnerskiej, naukę umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego oraz trening umiejętności społecznych

6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ma możliwość wzywania sprawców przemocy domowej na rozmowę interwencyjną oraz podejmowania działań zmierzających do zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa. W Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, a także dyżur pełni terapeuta do spraw uzależnień. Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy w pracach grup diagnostyczno-pomocowych.

7. Centrum Wsparcia Uzależnień i Współuzależnienia

W placówce znajdują się dwie poradnie:

Poradnia Leczenia Uzależnień, która diagnozuje pacjentów uzależnionych od alkoholu, wykonuje konsultacje specjalistyczne, kieruje na stacjonarne leczenie odwykowe lub terapię uzależnień.

Poradnia Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, która oferuje terapię indywidualną oraz grupową w zakresie uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, konsultacje psychiatryczne i farmakoterapię a także pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną dla dzieci oraz młodzieży.

8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drezdenku

Do zadań poradni należy:

·diagnozowanie dzieci i młodzieży w formie diagnozy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, zawodoznawczej i rehabilitacyjnej,

·udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno- pedagogicznej w formie: indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci lub młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji oraz działalności informacyjno - szkoleniowej, realizowanie działań profilaktycznych, uczestnictwo w miarę wskazanych potrzeb w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych.

9. Placówki służby zdrowia

Zjawisko przemocy domowej wiąże się niewątpliwie z uszkodzeniami zdrowia somatycznego oraz psychicznego. Głównym zadaniem służby zdrowia (lekarzy zwłaszcza pierwszego kontaktu, pielęgniarek, ratowników medycznych, szpitalnego oddziału ratunkowego) jest ochrona zdrowia i życia pacjenta. W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej oprócz zadań podstawowych, takich jak udzielenie pomocy medycznej , istotne jest dokładne rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej, szczególnie gdy ofiary, bądź świadkowie próbują ten fakt ukryć, a także umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania, poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy, wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych o zaistniałej sytuacji, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

10. Oświata

Nauczyciel, wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor szkoły podejrzewając, że dziecko jest ofiarą bądź świadkiem przemocy domowej w ramach pełnienia obowiązków służbowych podejmuje następujące działania: wszczyna procedurę „Niebieskie Karty ”, sporządza jak najpełniejszą dokumentację spostrzeżeń, nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi w celu poszerzenia wiedzy na temat sytuacji dziecka, powiadamia sąd rodzinny lub prokuraturę rejonową o sytuacji dziecka, uczestniczy w spotkaniach grupy diagnostyczno- pomocowej oraz tworzeniu indywidualnego planu pomocy rodzinie i dziecku , wspiera dziecko oraz jego rodzinę podczas realizowania planu pomocy, - monitoruje prawidłowości i skuteczności oddziaływań pomocowych.

11. Świetlica Opiekuńcza

Placówka przeznaczona jest dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Posiada status placówki wsparcia dziennego. Poza zajęciami dla dzieci : pomoc i wsparcie w nauce, zajęcia wyrównawcze, warsztaty, wyjazdy integracyjne, placówka oferuje dla osób dorosłych możliwość wsparcia psychologicznego, warsztaty z zakresu nabywania właściwych kompetencji wychowawczych, promuje wśród rodzin aktywne formy

spędzania czasu wolnego, co niewątpliwie ma duże znaczenie w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy domowej.

VI. Założenia programu

Głównym założeniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2028 jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramach sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy domowej, edukacja i pomoc w korygowaniu negatywnych zachowań pojawiających się u osób stosujących przemoc domową, edukacja kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujęta edukacja społeczeństwa. Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności: psychologicznej, prawnej, ekonomicznej i moralnej. Z tego też względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim wprowadzenia systemowych rozwiązań angażujących wszystkie podmioty bezpośrednio lub pośrednio zajmujące się tym zagadnieniem. Tylko takie – kompleksowe i zintegrowane działania instytucji mogą przyczynić się do rozwoju efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

W programie określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

profilaktyka – obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób, rodzin i dzieci zagrożonych przemocą domową.

ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych).

oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową – obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się pracą z tymi osobami,

podnoszenie kompetencji służb przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Drezdenko.

Cele szczegółowe;

1. Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- 1) Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.
- 2) Podniesienie świadomości społecznej związanej ze zjawiskiem przemocy domowej.
- 3) Zwiększenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie zjawiska przemocy domowej w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
- 4) Pobudzanie społecznej odpowiedzialności i wrażliwości wśród mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.
- 5) Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie gminy Drezdenko, w przypadku doświadczania przemocy domowej

Nazwa działania	Sposób realizacji działania:
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej	Zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko.
Podniesienie świadomości społecznej związanej ze zjawiskiem przemocy domowej	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych mieszkańców gminy Drezdenko przy współpracy lokalnych instytucji: Klub Seniora, Biblioteka,

	Publiczna, Centrum Promocji Kultury, Kościół, Fundacja Dom Wspólnoty Barka Zaktualizowanie informacji o instytucjach świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej o zasięgu lokalnym oraz krajowym, umieszczenie aktualizacji na stronie internetowej. Kontynuacja działań w zakresie włączania się w ogólnopolskie kampanie społeczne dotyczące przemocy domowej. Organizowanie lokalnych kampanii społecznych oraz akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej. Zamieszczanie artykułów o dobrych praktykach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w lokalnej prasie. Współpraca z Klubem Seniora w Drezdenku oraz Trzebiczu w zakresie edukacji seniorów na temat zjawiska przemocy domowej. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych na temat zjawiska przemocy domowej. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących przemocy domowej: broszur, ulotek, plakatów i umieszczenie ich w miejscach ogólnie dostępnych.
Zwiększenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie zjawiska przemocy domowej, w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie typów i form przemocy domowej a także zagrożeń wynikających z przemocy w szkole i cyberprzemocy. Realizowanie programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Współpraca z Świetlicą Opiekuńczą w zakresie realizacji warsztatów dla dzieci i młodzieży dotyczących sposobów radzenia sobie ze stresem oraz agresją, nauki alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Organizowanie pogadank, prelekcji, warsztatów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przez przedstawicieli oświaty Uczestnictwo dzieci i młodzieży w warsztatach oraz spektaklach profilaktycznych z zakresu przemocy rówieśniczej (teatroterapia). Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie promowania programów pozbawionych treści przemocowych w środkach masowego przekazu: internet, telewizja, gry komputerowe. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, (praca z rodzicami w szkołach), udzielanie indywidualnych porad i konsultacji w trakcie wywiadówek szkolnych, informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci.
Pobudzenie społecznej odpowiedzialności i wrażliwości wśród mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy poprzez ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych i społecznościowych. Zapewnienie poradnictwa psychologicznego

	Edukowanie mieszkańców w ramach prowadzonej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny.
Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy Drezdenko, w przypadku doświadczania przemocy domowej.	Rozpropagowanie informacji o instytucjach i podmiotach działających na rzecz osób dotkniętych przemocą domową w środowisku lokalnym. Opracowanie aktualnego wykazu instytucji zajmujących się przemocą o zasięgu lokalnym i umieszczenie tego wykazu w miejscach ogólnie dostępnych. Zaktualizowanie informacji na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej. Propagowanie informacji dotyczących telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych dla osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową

- 1) Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i ochrony ofiar przemocy domowej.
- 2) Udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia na obszarze gminy Drezdenko

Nazwa działania	Sposób realizacji działania
Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i ochrony ofiar przemocy domowej.	Praca w ramach grup diagnostyczno-pomocowych. Diagnostowanie sytuacji osób dotkniętych przemocą domową. Cykliczne i systematyczne wizyty w środowisku zamieszkania osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” W rodzinach, gdzie świadkami przemocy domowej są dzieci obserwacja dziecka w placówce oświatowej. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec osób doznających przemocy domowej. Okresowa ocena działań prowadzonych przez grupę diagnostyczno-pomocową celem dostosowywania ich do indywidualnych potrzeb osób doznających przemocy domowej
Udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia na terenie gminy Drezdenko	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” Podejmowanie działań interwencyjnych u osób doznających przemocy domowej. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpiecznego schronienia, w tym w całodobowej placówce dla osób dotkniętych przemocą domową. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej. Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą domową. Wsparcie osób dotkniętych przemocą domową w formie działań z zakresu pracy socjalnej. Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny w celu niedopuszczenia do pojawienia się zachowań przemocowych. Umieszczanie dzieci doznających przemocy domowej w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie odpowiednich środków na ich pobyt.

3. Podejmowanie efektywnych działań wobec osób stosujących przemoc domową

1) Monitorowanie sytuacji osób stosujących przemoc domową.

2) Praca w obszarze podniesienia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Nazwa działania	Sposób realizacji działania
Monitorowanie sytuacji osób stosujących przemoc domową.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” Praca w ramach grup diagnostyczno-pomocowych Cykliczne i systematyczne wizyty w środowisku zamieszkania osoby stosującej przemoc domową przez przedstawiciela policji i w miarę potrzeb również przez pracownika socjalnego. Informowanie o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej.
Praca w obszarze podniesienia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.	Udzielenie informacji i kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla sprawców przemocy domowej realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku. Pouczenie osoby stosującej przemoc domową, iż nie ukończenie i niedostarczenie zaświadczenia o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego lub psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy domowej będzie skutkowało złożeniem zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art.66c ustawy z dnia 20 maja 1971-Kodeks wykroczeń. Podejmowanie działań mających na celu odizolowanie sprawców przemocy domowej poprzez: wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zamieszkiwanego lokalu mieszkalnego i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia-„Nakaz i zakaz” Wydanie wobec osób stosujących przemoc domową zakazu zbliżania się lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej. Wydanie wobec osób stosujących przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy. Kierowanie lub sporządzanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe osób z problemem alkoholowym stosujących przemoc domową. W uzasadnionych przypadkach sporządzanie stosownych wniosków do prokuratury o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej.

4. Rozwijanie kompetencji osób realizujących zadania związane z przemocą domową

1) Zwiększenie kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w działania na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej w gminie Drezdenko

2) Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia osób dotkniętych przemocą domową

3) Monitorowanie skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz wdrażanie zmian w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy

Nazwa działania	Sposób realizacji działania
Zwiększenie kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w działania na rzecz zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko	Zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego w celu podnoszenia kwalifikacji doskonalenia umiejętności osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi i doznającymi przemocy domowej. Udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach, konferencjach, wizytach studyjnych poświęconych tematyce przemocy domowej w oparciu o potrzeby szkoleniowe tych osób. Zaopatrywanie się w fachową literaturę dotyczącą tematyki przemocy domowej. Podnoszenie wiedzy oraz umiejętności poprzez korzystanie ze środków masowego przekazu Zapewnienie możliwości udziału w szkoleniach organizowanych dla celów zapobiegania wypaleniu zawodowemu.
Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania z zakresu wsparcia osób dotkniętych przemocą domową	Prowadzenie supervizji dla członków zespołu interdyscyplinarnego i członków grup diagnostyczno-pomocowych, która obejmowała będzie analizę przypadków w zakresie terapii osób doświadczających przemocy domowej oraz sprawców przemocy domowej, a także ćwiczenia pogłębiające umiejętności z zakresu rozmowy z klientem oraz form i metod pracy z indywidualnym przypadkiem.
Monitorowanie skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz wdrażanie zmian w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy	Systematyczne gromadzenie i analizowanie danych dotyczących wystąpienia zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko oraz realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców gminy Drezdenko

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, iż zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności wsparcia i pomocy zarówno wobec osób doznających przemocy domowej, w szczególności dzieci, sprawców przemocy domowej, jak i osób zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej poprzez:

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze dotyczącym problemu przemocy domowej, w tym konsekwencji stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
- Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- Upowszechnienie i wzmocnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
 - Minimalizację zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Drezdenko.
 - Zmianę postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
 - Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom uwikłanym w przemoc domową.
 - Budowę spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.
 - Podniesienie jakości działań wobec osób stosujących przemoc domową.
 - Podniesienie jakości działań wobec osób doświadczających przemocy domowej.
- Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli podmiotów oraz instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

IX. Zasady finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2028 będą w szczególności środki własne gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napoi alkoholowych. Zadania programu mogą być również finansowane z innych źródeł.

Uzasadnienie

Utworzenie **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2028** jest zgodne z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021, poz. 1249 ze zm.). Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 tej ustawy, gmina ma obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Wynika to także z zapisów „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2028 ma za zadanie usystematyzować działania służące przeciwdziałaniu zjawisku przemocy domowej, podejmowane przez gminę i inne podmioty na jej terenie. Program ma stworzyć podstawę sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Jego realizacja jest konieczna ze względu na występujące zjawisko przemocy domowej na terenie gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.